

Lan mooy Dëgg? — Limu Ñeenteel

Bulleen sa xolam bi.

Jeff Pippenger

2023-09-09

Ci njàlbéenu jaar-jaaru Milerit ci atum 1798, peeñug dexe Ulai bi nekk ci téereb Daniel ubbeekoon na, te loolu jur yokkute xam-xam buy nattu te feeñal ñaari xeeti jaamu. Peeñu Ulai gi dafa tegu ci bataaxal bu biir bu ñeel nit ñi Yàlla, ni ñu leen melalee ci juróom-ñaari jàngat yi nekk ci Peeñu Yuhanna saar 2 ak 3. Ci mujju jaar-jaaru kàddug yëgle ga tambalee woon ci 1798, ca ndaje màkkaan bu Exeter bi, diggante 12 ba 17 weeru Ut 1844, bataaxalu Yuuxu Guddi gi ubbeekoon na bi Gaynde gi cosaanu Yuda jëleee ay loxoom ci dëgg gu nēbbisoon, te loolu jur yokkute xam-xam buy nattu te feeñal ñaari xeeti jaamu.

Ci atum 1989, ba ci waxee ci Daniel, sarax 11, aaya 40, bi réew yi doon tegu ci Mboolloom Sowiyet bu njëkk ñu gàddu ci kanamu baabóor ak Etazini, gis-gisu dexe Hiddekel bi nekk ci téereb Daniel ubbeeku na, taxaw ci yokkuteg xam-xam gu natte te feeñal ñaari xeetu jaamukat. Gis-gisu Hiddekel mooy tektal message bu bitim-réew bu noon yi nit ñi Yàlla, ni ko juróom-ñaari màndarga yi ci téereb Peeñu bi di wone. Ci mujjug jaar-jaaru yonent bi tambalee atum 1989, tambalee ci ñaari ayubés yu mujj yi ci weeru Sulet 2023, Gaynde gu bànni Yuda tàmbali na jëfi ubbi message bu Yuuxu Diggante Guddi gi, dafa jële loxoom ci dëgg gu nēbbu, te loolu mooy jur yokkuteg xam-xam gu di natte te bu mujj feeñal ñaari xeetu jaamukat ci biir nit ñi Yàlla.

Ci njëkk aaya ci Yowaana saar 14, Kirist day dooleel taalibe yi, ngir seen xol bañ a jàq.

Bul leen seen xol jaxasoo: ngeen gëm Yàlla, gëmleen itam ma. Yowaana 14:1.

Ci diir gu néew Kirist jàpp nañu ko, te gannaaw ga yàggulñu daaj ko ci bant ba, suul ko, te dekki ko. Bi mu yéeggee ca Baay ba, mu dellusi ci ay taalibeem.

Bi ñuy wax noonu, Yeesu ci boppam taxaw ci seen biir, ne leen: “Jàmm ngeen.” Waaye ñu tiit lool te ragal, te ñu defe ne ab ruu lañu gis. Mu ne leen: “Lu tax ngeen di jàq? Te lu tax xalaat yi di yéeg ci seen xol?” Luug 24:36–38.

Njàqare bu njëkk bi ci ab rëdd-u yeesal am na su nit ñi Yàlla fattee dëgg gu ñu leen waxoon ba noppi. Taalibe ya da ñoo fattee li Yeesu waxoon leen lu yéesul ay juróom-benn fan ngir ragal ak njàqare bu ñuy feeñee ci jafe-jafe bu bant ba. Gannaaw njàqare bu njëkk bi, am na jamono ju yéex, te ci léebub fukki janq ya, loolu dañu koy tegtal ci ñakkug Boroom sëy bi. Yeesu waxoon taalibe ya bu leer ne, moom dafa dem ca Baayam, waaye dina dellusi. Xam-xam bu jiitu bi mu joxoon taalibe ya taxul mu tere leen ñu daanu ci jafe-jafe bi. Ci wàllu léebub fukki janq ya, jafe-jafe mooy fu tudd jikko feeñee, waaye du fa màggat. Yeesu moo tànn taalibe ya te sant leen, te waxoon na leen dëgg googu sax balaa jafe-jafe bi.

Yeen tànn ma, waaye man maa leen tànn te fal leen, ngir ngeen dem jur doom, te seen doom sax; ngir lu ngeen ñaan Baay bi ci sama tur, mu may leen ko. John 15:16.

Waaye sax suñu leen tãnee woon, loolu terewu leen a daanu ci njàqare ju metti jooju.

“Jikko gi dafa feeñ ci jamono ju metti. Bi baat bu dëgër bi waxee diggante guddi ne: ‘Xool-leen, boroom céet bi ngi ñëw; génn-leen ngir daje ak moom,’ janq yu nelaw ya jóg nañu ci seeni nelaw, te feeñ na kan moo waajaloon mbir moomu. Ñaari wàll yi ñépp dafa leen jàpp ci seen xelul woon, waaye benn wàll waajaloon na ngir jafe-jafe ji, te beneen bi gis nañu ko ne amul waajal. Jikko gi dafa feeñ ci xalis yu ci wër. Jafe-jafe yu am ci saa si rekk dañuy génne li jikko gi dëgg di. Benn musiba bu gaaw te nit xaarul, am mbóot, walla jamono ju metti, walla wéradi bu kenn seetaanul mbaa metit bu tar, mbaa lenn lu doxal xol ba mu tax mu daje ak dee, loolu dina génne li nekk ci biir jikko gi ci dëgg. Dina feeñ ndax am na dëgg-dëgg ngëm ci diggantey Kàddug Yàlla walla déedet. Dina feeñ ndax xol bi yiw na ko yiwug Yàlla, ndax am na diw ci ndab li ak làmp bi.”

“Jamono yu metti dañuy ñëw ci ñépp. Naka lanu wara doxale sunu bopp bu nu nekk ci suñu ndéyjoor ak seetlu Yàlla? Ndax sunuy làmp dañuy fey? walla ndax sax nu ngi leen di taxaw ak leer? Ndax nu waajal nañu ci bépp xalis bu metti jaar ci sunu boole ak Kooku fees dell ak yiw ak dëgg? Juróom-ñaar ñi xam-xamoon mēnuñu woon jox juróom-ñaar ñi dof seen jikko. Jikko war nañu ko sos nun ku nekk ci boppam.” Review and Herald, October 17, 1895.

Peeñug Yeesu Kirist miñ tudd ci ay aaya yu njëkk yi ci téereb Peeñ gi, mooy bataaxal bu mujj bu artu ngir mbooloom gëmkat yi te gannaaw loolu ngir àddina si. Peeñ googu dees ko ubbi tuuti laata jeexug waxtub yiw wi, jaarale ko ci Gaynde gi jógge ci giiru Yuda, gi ñu xamle ci Peeñ gi saaru juróom-ñeent ne moom rekk a yayoo ubbi téere biñ tēj.

Te kenn ci mag mag yi ne ma: “Bu jooy; xoolal, Gaynde gi ci xeeu Yuda, Rapu Daawuda, dafa not ngir ubbi téere bi, te firi juróom-ñaari màndarga yi ci moom.” Peeñu 5:5

Lew wuuru bànni Yuda mooy itam “garabu Dawuda,” te mooy itam “doom-u Dawuda,” te mooy itam Boroomu Dawuda. Jokkoo ji ñu nettali ci Lew wuuru bànni Yuda day wone ne bu Lew wuuru bànni Yuda tējée walla ubbee dëgg, daf koy def ci jaarale yoonu njëkk a gis, buy xamale mujju mbir ci njàlbéenu mbir mi, ni ko yeesalé ci Yeesu, miy “garabu Dawuda.” Bu ñu ubbee ab dëgg ci “ab” jamonoju mujjaay, benn doxalin wu sellal daldi tàmballi, ni ko feesalé ci Daniel fukk ak ñaar.

“Gis la nekkonoonu Yuda moo ubbi téere bi te jox Yowaana peel gi ci li war a am ci fan yii mujj. Daniyel taxawoon na ci wàllam ngir seedeel seedeem, miir la woon ba keroog jamono ji mujje, bi yégleb malaaka bu njëkk bi war a yéglees ci sunu àddina. Yéf yii am nañu solo gu dul jeex ci fan yii mujj, waaye fekk ‘ñu bare dinañu leen setal, def leen weex, te nattu leen,’ ‘waaye ñi bon dinañu jéf lu bon: te kenn ci ñi bon du ko xam dëgg.’” Manuscript Releases, volume 18, 14, 15.

Jéf bu Yeesu def ni Gaynde gi cosaanu Yuda am na solo gu dul jeex, waaye “kenn” ci “ñi bon” du xam jëfam mbaa ndigal li ñu ubbi.

Noonu ne ko: Demal sa yoon, Daniel; ndaxte wax yi tēj nañu leen te rēj nañu leen ba ci jamono mujj ga. Ñu bare dinañu leen sellal, te setal leen, te nattu leen; waaye ñu bon ñi dinañu def lu bon; te kenn ci ñu bon ñi du xam; waaye ñu xel ñi dinañu xam. Daniel 12:9, 10.

Njög mi taxawal biir ñetti jéego yu mel ni: “sellal, weexal, te nattu.” Ñetti jéego yooyu dañuy tegtal ñetti jéego yi ci “xibaar bu baax bu fàww,” te ci yégleb malaaka bu njëkk bi dañu ko tegtal ni ragal Yàlla (sellal), jox ko ndam (weexal), ndax waxtu àtteem jot na (nattu). Ñetti jéego yooyu mooy “dëgg gi,” ni ko araf bu njëkk bi, araf bu fukk ak ñett bi, ak araf bu mujj bi ci alifbaa Ebrë bi tegtale; te bu ñu araf yooyu boolee ci nuru boobu, baatub Ebrë bi di “dëgg” mooy sosiku.

Ñetti ñaari yoon yooyu ñooy “yoon wi,” ndaxte yoonu Yàlla, ci ni Asaf waxe ci Sabóor 77:13, nekk na ci kërug sell gi, fa nga xam ne ci pakku bi bàkkaarkat bi dafa setwe ci tuurug deret. Gannaaw loolu, deret jooju dañuy ko yóbbu ca bérab bu sell ba, mi di tegtal sellal gi, muy jëfandikoo gu dul noppi ngir “defar ku weex.”

Kenn benn mag ci mag ña tontu ma ne ma: Ñan ñooñii sol yére yu weex yi, te fu ñu jóge? Ma ne ko: Sama boroom, yaw yaa ko xam. Mu ne ma: Ñooño ñi jóge ci nattu gu réy ga, te sangu seen yére, def ko mu weex ci deretu Mburu mi. Peeñu Yi 7:13, 14.

Noonu juñ ñu àtteg te sellal ci njub, ñu ngi ko waajal ngir ñu “nat ko” ci àtte ba ñu tegtal ci Bérab bu gën a Sell bi. Yeesu mooy “yoon”, “dëgg” ak “dund”. Yoon mooy njàlbéen ga, dëgg mooy digg ba, te dund mooy muj ga. Su nu ñu setale jaarale ko ci jéego bu njëkk bi, kon nu ngi ci yoon wi, miy yoonu ñi ñu àtteg ci njub.

Waaye yoonu njub ñi mel na ni leer gu melax, di gën a tàmbalee ba jant bi mat. Mbirum xel 4:18.

Ñaareel ñaareel mooy feeñug njubte gi Mu matale ci dëggam, ndaxte Kàddug Yàlla mooy dëgg.

Sellal leen ci sa dëgg; sa kàddu mooy dëgg. Yowaana 17:17.

Ñi ñu jubal seet nañu leen ci jéego bu njëkk bi, ñi ñu sellal it seet nañu leen ci jéego bu ñaareel bi. Ñaari jéego yii di waajal ñi ñu jubal ak ñi ñu sellal ngir dugg ci àtte bi te jot dund gu dul jeex. Yeesu mooy yoon wi, dëgg gi ak dund gi.

“Njub gu dëkk ci biir, mooy seedeel njub gu feeñ ci biti. Ku jub ci biir du ku xol bu dëgër te amul yërmande, waaye bés bu nekk dafay gëna mel ni Kirist, di dem dëgër ba dëgër. Ku ñuy sellal ci dëgg, dina am noot bopp, te dina topp tànk Kirist ba kersa gi sëy ak ndam. Njub gi ñu nu jëlal njub mooy gi ñu nu teg; njub gi ñu nu sellale mooy gi ñu nu may. Bi jëkk bi mooy sunu sañ-sañu asamaan, ñaareel bi mooy sunu yelloo ngir asamaan.” Review and Herald, 4 Suweñ 1895.

Ci juroom-ñeent ba ci sàttum-fuk ak juróom-ñaari ci Yowaana, dañuy wax jëfandikoo yoon yu bari mbirum ni taalibey di tontoo su Kirist bàyyi leen ngir dem ca Baayam. Moom dig na dellusiwaat, te xamoon na, (doonte taalibey xamulñu ko), ne njàqare ju gën a jege dina jur naqar wu xóot. Ci biir ñeenti saar yii, am na njàngale ak leeralu Xel mu Sell mi ni mooy “Boroom diisóo.” Ci xibaar bu baax bi Yowaana, Xel mu Sell mi ñu koy wax ñeenti yoon ne mooy “Boroom diisóo,” te benn yoon itam ci njëkk Yowaana, waaye fa, baat bi ñu tekki ko ne mooy “aarkat.” Fekkusu ko fenn ci baneen fànn yu Kóllère Gu Bees gi.

Kóllère Gu Jëkk gi am na benn baat bu Ebrë lañu tekki ne “dimbalikat” ci Ecclesiastes 4:1 ak ci Lamentations 1:9 ak 1:16. Ñetti màndarga yooyu yépp di wone ne nootekat yi noot nañu nit ñi Yàlla, te amuñu ku leen di comforter ngir taxawu leen ci tiis ak naqar bi ñu fekk seen bopp ci.

Tuddale Xelum Mi mooy “Dimbalikat bi” nekk na ci wàll wi Yesu di wut a waajal taalibe yi ngir ñu mēna jàpp dégg-réy gu mag gi nekk ci ay waxtu yu gàtt yu njëkk. Ci dënd boobu, Mu fésal ne sax ci anam wu Mu dul teew, Xelum Mi dina nekk ngir may leen ndimbal ak dëfandikoo. Bi Mu tuddee Xelum Mi ci jëfandikooku “Dimbalikat bi,” Yesu sàkku na ba leer melokaani liggéey bi Dimbalikat bi di matal.

Yeesu ci yokkute yu mu defaat ba noppi ci mbirum demam ak delloom, yéegle na ne mbir moomu moo jiitu limub teem bu njëkk bi ci xaaj bi.

Yowaana 14:2–4, 18, 19, 28, 16:5–7, 10, 28, 17:11–13 ay aaya yu jëm ci yoon wu jub ci waxtu bi boroom séy yi yéexee ci léebu fukki janq yi. Boolees na ak aaya yi jiitu bind mi di topp, mi ci njëfandikoo njëkkéral di dëggal waxtu boobu yéex, ndaxte “Boroom bi du dellu wax yëf yu amul solo bu mag.”

“Tus tuuti rekk, dungen ma gisatul; te ba noppi tus tuuti rekk, dungen ma gisat, ndaxte maa ngi dem ca Baay bi.” Noonu ay taalibeem waxante seen biir ne: “Lan mooy li mu nu wax nii: ‘Tus tuuti rekk, dungen ma gisatul; te ba noppi tus tuuti rekk, dungen ma gisat’; ak it: ‘Ndaxte maa ngi dem ca Baay bi?’” Kon ñu ne: “Lan mooy li mu wax ne: ‘Tus tuuti rekk’? Xamunu li mu wax.” Yeesu nag xam ne bëgg nañu koo laaj, mu ne leen: “Ndax da ngeen di seetante ci seen biir ci li ma waxoon ne: ‘Tus tuuti rekk, dungen ma gisatul; te ba noppi tus tuuti rekk, dungen ma gisat’? Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, dungen jooy te jàmbat, waaye àddina dina bég; yeen nag dungen am tiis, waaye seen tiis dina soppeeku mbégte. Jigéen bu nekk bu mu ngi jur, dafa am tiis, ndax waxtoom jot na; waaye bu mu jurée doom ji, dootul fàttaliku metit bi, ndax mbégte mi ne nit juddu na ci àddina. Noonu itam yeen léegi am ngeen tiis; waaye dinaa leen gisaat, te seen xol dina bég, te kenn du nangu seen mbégte.”
Yowaana 16:16–22.

Ñaar fukk ak benn ay sarax ci kapitel fukk ak ñeent ba kapitel fukk ak juróom-ñaar-benn dañuy wax leer ci jamono ji taalibe yi war a xaar ba Kirist dellusi. Jamono jooju dina tàmbalee ci deenju Kirist te dina yàgg ba keraam mu delloo ndax Baayam. Jamono ji ñu waroon a xaar ngir delluseem mooy misaalal jamono waxtaan wi ci léebu fukk janq. Ni ci nettali Luug bu taalibe yi dëkk Emayus, njaqareg bant bi dafay misaalal ci yeneen wax yu yonent yi tambali jamono waxtaan wi di topp njaqar ga njëkk.

Ci njëkk baat bu njëkk téereb Biibël bi, gis nañu nettali bind gi te xam nañu ñetti nit ñi nekk ci mbootaayu asamaan bi. Ci njëkk baat bu mujj téereb Biibël bi, gis nañu ñetti nit ñi nekk ci mbootaayu asamaan bi. Ci ñeenti sàcc yi nuuy seet, gis nañu ñetti nit ñi nekk ci mbootaayu asamaan bi. Bu nu nangoo dëgg gii, day may nu man a teg ñeenti sàcci Yowaana yi ci kaw rëdd wóor waayu waxu Yàlla bi nekk ci Njálbéen ga, saar 1, aaya 1 ba ci saar 2, aaya 3, ak ci kaw Peeñu gi, saar 1, aaya 1 ba 11.

Ci yoonu bi, Yeesu wax na Tama ne su nit gis Yeesu, gis na Baay bi. Yoon wi itam fésal na ne Almasi bi mooy ki di dëfarlé taalibe yi ci sa présenceem; waaye bu mu demee, dina yónni “baneen” “Dimbalikat.” Xel mu Sell mi mooy Dimbalikat bi, waaye Almasi bi itam mooy Dimbalikat bi.

Bu ngeen ma xamoon, kon ngeen xamoon it samay Baay; te li dale fii jëm kanam, xam ngeen ko, te gis ngeen ko. Filib ne ko: Boroom bi, won nu Baay bi, te loolu doo na nu. Yeesu ne ko: Ndax yàgg naa ak yéen ba tey, te xamoo ma, Filib? Ku ma gis, gis na Baay bi; lu tax nag ngay wax ne, “Won nu Baay bi”? Yowaana 14:7–9.

Toomas moo ngi tektal ñi nekk ci Adventism te bëggul gis seede bi jëm ci njaxlafante gi am ci diggante ñett ñi nekk ci asamaan, doonte sax xéy nañu jàng seede yi dëggal degg googu ba beneen yoon ak beneen.

Te maa ñaan Baay bi, te mooy jox leen beneen Dimbali-kat, ngir mu dëkk ak yéen ba fàww; maanaam Xelu dëgg gi; ko àddina mënul a nangu, ndaxte gisul ko te xamul ko: waaye yéen xam ngeen ko; ndaxte mu ngi dëkk ak yéen, te dina nekk ci yéen. Duma leen bàyyi ngeen amul ku leen dimbali: dinaa ñëw ci yéen. Fii ak tuuti, àddina du ma gisati; waaye yéen di ngeen ma gis: ndaxte man maa ngi dund, yéen itam dingeen dund. John 14:16–19.

Su nu gisoon Yeesu, gis na nu Baay bi. Yeesu mooy « Dimbalikat bi », te Xel mu Sell mi mooy « beneen Dimbalikat ». Su nu gisoon Yeesu, gis na nu Baay bi te gis na nu itam Dimbalikat bi. Ci juróom-ñetti yoon yi baat bi di comforter feeñ ci Biibël bi, yépp ndawali Yowaana mi ndawul Yàlla moo ko jëfandikoo. Ci juróomeel referans bi, baat bi tekki na ko ni « àndandoo ak wax jiital ».

Samay xale yi, maa ngi leen di bind yii ngir ngeen bañ a bàkkaar. Te bu kenn bàkkaar, am nanu ab taxawkat ci wetu Baay bi, mooy Yeesu Kirist a jub ji. 1 John 2:1.

Su kenn ku bàkkaar, am nanu ab Dimbalikat, mooy Yeesu Kirist ju jub ji. Ab aji-ñaan ci wetu nit ku bàkkaar la; mooy ki ñaanal ngir moom. Pool day wax ne liggéeyu Yeesu mooy doon sunu Aji-ñaan ci sunu wetu.

Kan mooy ku daan? Kirist moo dee, waaye gën a am solo mooy ne dekki naat, te mu ngi sax ci ndeyjooru Yàlla, te moom it moo nuy rammal. Room 8:34.

Yeesu mooy taxawukat bu bakkaar kat bi, te loolu dafay boole ne moom mooy Dimbalikat bi. Ci benn saraxale boobu itam, Pool waxoon na ba noppi ne Xel Mu Sell mi itam di ñaanal sunu bopp.

Noonu itam Xelum Mi it di dimbali sunuy né: ndaxte xamunu li nu wara ñaan ni mu ware; waaye Xelum Mi ci boppam di nu rammu ak ay jooy yu ñu manul wax. Te Ki seet xol yi xam na li nekk xelum Xelum Mi, ndaxte di na rammu ñeel gaayi Yàlla yi, ni coobareb Yàlla deme. Room 8:26, 27.

Yeesu ak Xelmu Sell mi ñoom ñaar ñépp ñoo xamle ni ñooy Dimbalikat bi, te moo tax ñoo ñaar ñépp di ay waatukati sunu mbir, di ñaanal nu. Ñetti nit ñi ci mbootaayu asamaan bi ñépp a ngi leen tegtal ci xaaj bu Yowaana bi nuy seet, te bu ñu leen boolee ak jëfandikoo njàngat gu njëkk gi ci

njèkk téereb Biibël bi ak njàngat gu njèkk gi ci mujj téereb Biibël bi, leer gi jëm ci diggante ak liggéeyu ñetti nit ñi ci Yàllaay bi dafay gëna rëy.

“Baay bi maneesu koo melale ak mbir yi ci suuf. Baay bi mooy bépp matug Yàllaay gi ci melow yaram, te du feeñ ci gis-gisu nit ku dee. Doom ji mooy bépp matug Yàllaay gi bu wonees. Kàddug Yàlla wax na ne mooy ‘melokaan gu leer gu nitam.’ ‘Ndaxte Yàlla bëgg na àddina ba joxe Doomam ju am kenn-donj, ngir képp ku ko gëm bañ a sànk, waaye am dund gu dul jeex.’ Fii la nitam Baay bi feeñee.”

“Dimbalekat bi Kirist digéwoon yónnee gannaaw ba mu yéeg asamaan, mooy Xel mi ci bépp matug Yàllaay, di feeñal dooley yiw gu Yàlla ci ñépp ñi ko jox seen bopp te gëm Kirist ni seen Musalkat bu bopp. Am na ñett nit ñuy dund ci mbootaayu asamaan ba. Ci turu ñetti dooley yooyu,—Baay bi, Doom ji, ak Xel mu Sell mi,—ñi nangu Kirist ci ngëm gu dund ñu leen di sóob ci ndox, te dooley yooyu dinañu ànd ak ñi déggal asamaan ci seen coono ngir dund dund gu bees gi ci Kirist.

“Lan mooy def nit ku bàkkaar?—Gëm Kirist. Moom boka na ci Kirist, ndax dafa ko jënd ak deretu Doom Yàlla. Jaarale ko ci nattu ak tiis, Musalkat bi jot nit ñi ci jaamug bàkkaar. Kon nag lan war nu def ngir mucc ci bàkkaar?—Gëm Boroom bi Yeesu Kirist ni Musalkat buy baale bàkkaar. Ku confesaa sa bàkkaar te toroxal sa xol, dina jot njéggal. Yeesu mooy Musalkat buy baale bàkkaar, te itam mooy Doom Yàlla gu dul am kem. Nit ku ñu baal bàkkaaram dallu na ak Yàlla jaarale ko ci Yeesu Kirist, sunu Musalkat ci bàkkaar. Bu saxee ci yoon wu sell wi, mu nekk nit ku nekk ci yiwug Yàlla. Kon mu jot musal gu mat, mbégte ak jàmm, ak xel mu dëgg ma jóge ci Yàlla.”

“Ngëm ci deretu njotug Yeesu Kirist mooy wóorug jéggal. Kirist man naa setal bépp bàkkaar. Wéeru gu yomb ci doole jooju, bés bu nekk, dina jox nit ki xel mu sew ngir xàmmi bu leer li di denc ruu gi ci fan yii mujj ci jaamu bàkkaar. Ci ngëm ak ci ñaan, jaarale ko ci xam-xamu Kirist, war na liggéeyal boppam ngir mu amccu.”

“Xel Mu Sell mi ngi nu xamle te di nu ginddi ci dëgg gu yépp. Yàlla joxe na Doomam ju am kenn ku koy nawul, ngir képp ku gëm ci Moom bañ a réer, waaye am dund gu dul jeex. Kirist mooy Musalkatub bàkkaarkat bi. Deege Kirist jotali na musal bàkkaarkat bi. Lii mooy sunu yaakaar rekk. Bu nu jébbale sunu bopp bépp Yàlla, te di jëfe yëf yu rafet yi Kirist, dina nu jot cër bu dund gu dul jeex.”

“‘Ki gëm ci Doom ji, am na it Baay bi.’ Ku am ngëm gu sax ci Baay bi ak Doom ji, am na it Xel mu Sell mi. Xel mu Sell mi mooy wayu dëfalam, te du bàyyi dëgg ba muk.” Bible Training School, 1 Mars 1906.

Ginnaaw leer gu yokku gu jëm ci liggéey ak diggante bi am solo ci seenett bu asamaan bi, xamle seenett bu asamaan bi ci xaaj wi di joxe seede ne ñeenti bàyyi xët yii war nañu leen jàppale ak ndigël bi Léebu Yudaay di ubbi léegi.

Seede ci jaar-jaar yi ci nettali taalibey Emayus, mooy ñetti seede yu feeñal ne tiis ak yàgg ga toppoon bant ba, dañuy tegu ci tiis ak yàgg ga topp jitul bu jëkk ba. Am na beneen seede itam buy dëggal ne jaar-jaar bi ñu tegal ci ñeenti xaaj yi nekk ci Yowaana, dafa di wone xalis yi jëm ci jitul

bu jëkk ba.

Aayaat bu mujj ci nettali mbind mi, te mooy njàng mi jëkk a wax ci Kàddu Yàlla, mujj na ak ñetti baat, te ku nekk ci baat yooyu tàmbalee na ak benn ci ñetti araf yi di sos kàddu “degg,” te loolu ci njëwriin wu jub. Nettali mbind mi nekk ci Génèse tàmbalee na ak baat yi, “Ca njàlbéen ga,” te mujj na ak ñetti baat yi “Yàlla bind na te def na.”

Bataaxalu ñetti baat yooyu, buñu leen boolee, dañuy sos baat bi di dëgg. Nettali bind bi tambalee ak “njàlbéen” te mu jeex ak baat bi ñuy teg ci misaal jaarale ko ci araf yi di firndeel Alpha ak Omega. Noonu itam, ci kàddug ubbi gi nekk ci téereb mujj ba ci Biibël bi, ñaari yoon lañu xamale Yeesu ne mooy Alpha ak Omega, njàlbéen ak mujj, ki njëkk ak ki mujj. Ñetti araf yooyu di firndeel Alpha ak Omega jox nañu itam beneen seede ne kàddu gi nekk ci Yowaana war nañu ko boole ak sàrtu kàddug yonent gi nekk ci njàlbéenu Génèse ak sàrtu kàddug yonent gi nekk ci njàlbéenu Peeñu gi. Seede boobu dees na ko xàmme ci melokaanu liggéeyu Boroom Dimbali bi. Liggéeyu Boroom Dimbali bi mooy liggéey gu am ñetti jéego yu ñetti arafi Ebrë yooyu di firndeel. Màndarga Alpha ak Omega may na nu nu teg ñetti sàpp yooyu ci wàllu yégle gi ci Peeñug Yeesu Kirist, gi ñuy ubbi lu nēbbu woon tuuti bala waxtu màggat gi tēj.

Juróom-ñaari dënn yi dañuy teewal ñeenti waymark yu mujj ci kanam (fànn yu jotul ci jamono) ak ñetti jamono yu mujj, yi tàmbalee ak waymark bu wàccug benn malaaka buy leeral suuf si ak ndamam. Waymark boobu dafa doon ab fànn ci jamono. Ñaareelu waymark bi (fànn ci jamono) mooy njëkk a naqar, bi duggël jamono ju yàgg ji. Jamono ju yàgg ji jème na ci ñetteelu waymark bi (fànn ci jamono), fa dëgg bu nekk woon lu ñu tēj di ubbeeku, te loolu jur yēngu-yēngu. Yēngu-yēngu boobu mujje na ci ñeenteelu waymark bi (fànn ci jamono), bi ñu teewal ni atte. Ñeenti waymark yooyu ak ñetti jamono yooyu, kenn ku nekk mooy teewal benn dënn, ba mat juróom-ñaar dënn. Noonu itam, dañuy teewal ab boole bu ñeent-ñett.

Ci ay mbind yi nu ñu njëkk, nu won ne xam-xamu ñi jiitu ci mbirum juróom-ñaari mbooloo yi, juróom-ñaari siil yi ak juróom-ñaari buuxa yi, nangu nañu ab “boole bu ñeent ak ñett.” Ñeent mbooloo yi njëkk, ñeent siil yi njëkk, ak ñeent buuxa yi njëkk, ñooy lu wuute ak ñetti mbooloo yi mujj, ñetti siil yi mujj, ak ñetti buuxa yi mujj. Juróom-ñaari dënnu yi dañuy tegu ci ñeenti markeeri yoon, waaye ci biir ñeenti markeer yooyu am na ñetti jamono. Booleb Yàlla bii di “ñeent ak ñett,” mi ci téereb Peeñ mi taxaw ci kow ñetti seede (mbooloo yi, siil yi ak buuxa yi), te seede yooyu dañuy seede ci dëggug booleb “ñeent ak ñett” bi ci juróom-ñaari dënnuy téereb Peeñ mi.

Waaye ci biir réewu nettali at yaram wi ñuy teewal ci juróom-ñaar-fukk yi, am na beneen rëddin yégle gu nēbbu te weesu, gu yor ñetti waymark yu wuute ak misaal mi ñuy bind ni juróom-ñaar-fukk yi. Kon nag, bu nu xoolé diggante yégleb juróom-ñaar-fukk yi ak nettali gu nēbbu gi ñu ngi léegi ubbi, danu gis ne juróom-ñaar-fukk yi di wone ñeenti waymark (jámmono yu ànd ak seen bopp), te nettali gu nēbbu gi di wone ñetti waymark (jámmono yu ànd ak seen bopp). Ni ko mel ci mbooloo yi, màndarga yi, xumb yi ak juróom-ñaar-fukk yi, nettali gu nēbbu gi itam dafa teewal ñetti waymark yu lëkkaloo ak ñeenti waymark yu juróom-ñaar-fukk yi. Nettali gu nēbbu gi itam am na booleb ñett ak ñeent.

Ci biir gu dëgg buy nēbbu te ñu dugal ci biir juróom-ñaari dënn yu xumb, am na ñetti màndarga yu wuute, te kenn ku nekk ci ñoom mooy ab “benn waxtu.” Ci ñetti màndarga yooyu, ki njëkk ak ki mujj dafa tekki ab réccu yaakaar. Am na ab “diirub waxtu” bu wuute ci diggante màndarga bu njëkk ak bu ñaareel, te itam am na ab “diirub waxtu” bu wuute ci diggante màndarga bu ñaareel ak bu ñetteel. Baat bi ñuy wax “réccu yaakaar” jóge na ci xalaat bu jëm ci jéggal benn diggante waxtu, te lu muy tekki yëngu na ci càkkute gu am solo ci benn waxtu. Guddi-digg itam mooy benn waxtu bu sës. Biir jaar-jaar bu nēbbu bii, ñu koy wone ci ñetti waxtu yu sës yu ñaari diirub waxtu tàggat, mooy waxtub xaar ak yëngu-gi weeru juróomeel bi.

Màndarga bu njëkk ci jaar-jaaru nettali bu nēbbu mi jàngale ab naqar, te màndarga bu mujj bi itam jàngale ab naqar. Kon nag, dale ko ca njëkk naqar ba ca mujj naqar, am na benn rëddoo bu nēbbu ci kàddug waxi Yàlla, buy yor ñaari yoon ak ñetti jéego yi mel ni ñépp a ngi am ci rëddooy yëngu-yëngu yeesal. Itam it moo yor màndargam Alpha ak Omega, ndaxte ñetti araf yi sos baat bi “dëgg” dañoo wutale ak ñetti màndarga yi tàmbalee te jeexee ci ab naqar. Nettali boobu bu nēbbu bi nekk ci juróom-ñaari dënnu yi mooy dëgg gi Gaynde gi cosaanu Yuda mi di leeral fii ak léegi.

Xaaj bi nekk ci Yowaana bi nuy seet, ñu tàmbalee ko ci saraxalekat bi jiitu ci reer bu mujj bi, te loolu di tekki ne bataaxal bi ci ñeenti ay sàrt yooyu, war nañu ko lekk. Ñeenti sàrt yooyu dafa jeex ci doxantu gi jëm Getsemaane. Nettali bi am na ci yëngu-yëngu gi tàmbalee ca lekk ba kera booba crisis bu bant bi tàmbalee. Ci waxu yonent yi, taxawaayu ñeenti sàrt yooyu mooy misaal bu leer bu bataaxal bu mujj bi war a nekk lu ñuy lekk bala atte ba. Bataaxal bi jiitu tējug atte ba, mooy bataaxal bi ñu ubbil ci téereb Peeñu, tuuti laata atte ba tēj.

Taalibey yi ak Yeesu ñu ngi ci jamono ci waxi yëgle bu njëkk bi, fa ñuy leen xamal waxtu bi jàpp. Ci jaar-jaaru Millerite, Boroom bi dindi na loxoom ngir jur xam-xam bu yoon ci yëgleb Yuuxu Diggante Gudd gi, waaye xam-xam bi jur yëgleb Samuel Snow itam dafa xamaloon Millerite yi ne ñu nekk nañu ci waxtu bi jàpp bu fukki janq yi. Taalibey yi lekk nañu woon reeru mujj ga, te bi ñuy seey yëgle bi, Kirist dafa leeral waxtu bi jàpp ci ñeenti ay saar yu Yowaana.

Xam-xamu Samuel Snow man naa bindikoo ko ci ay yeneen mbind yu tollook yu yokkutee, yu jëfandikoo ngir yëgle xam-xam bu mujj bi mi ngi teew ci bataaxal bu “Midnight Cry”. Bi ay waxam di yokkutee, dafa itam yéglee bataaxal bi ci ab sërumbu ndaje yu “camp meeting”. Tolloo mbind yi jiitu “camp meeting” yi indi na ko ci “Exeter camp meeting”, mi taxaw juróom-benn fan. Ci wàllu yonent, bataaxal bu “Midnight Cry” di yokkutee ndank-nank ci ab diir bu am. Ñeenti saar yi nekk ci John am nañu ci taarixu yonent bi bataaxal bi di ci yokkutee.

Ci ñaariy saraxle yu Yowaana, liggéeyu Xelum Yàlla mi dañu ko xayma ni ñetti jëf: teg nit ci xel ci bàkkaar, njubte ak atte. Ñetti jëf yii itam ñooy ñetti màndarga yoon yu jaarul seen bopp ci jaar-jaaru nettali bu nēbbu bi ñu denc ci biir juróom-ñaar ñiir yi.

Waaye nag maa ngi leen wax dëgg; moo gën ci yeen ma dem: ndaxte bu ma demewul, Dimbalikat bi du ñëw ci yeen; waaye bu ma demee, dinaa ko yónnee ci yeen. Te bu mu ñëwee, dina gën a wone adina bàkkaar, ak njub, ak atte: ci lu jëm ci bàkkaar, ndaxte gëmuwuñu ci man; ci lu jëm ci njub, ndaxte maa ngiy dem ca Sama Baay, te dootuleen ma gis; ci lu jëm ci atte, ndaxte buurub adina bii àttees na ko. Am naa teyit yeneen yu bare yu ma wara wax ak

yeen, waaye léegi manuleen koo yéeg. Waaye bu mooñēwee, Mbind mi dēgg, dina leen gindi ci dēgg gépp: ndaxte du wax ci boppam; waaye li mu dēgg rekk lay wax, te dina leen won li ñuy ñēw. Moom dina ma mǎggal: ndaxte dina jël ci li bokk ci man, te dina ko won leen. Yowaana 16:7–14.

Ci jaar-jaar bu Millerite, Yeesu dellusiwul ngir jeexal waxtu yiiru bi ci Midnight Cry. Moom dind na loxoom, te tuur walla yónnee Xel mu Sell mi. Xel mu Sell mi, mi ñu wone ni mooy Dimbalikat bi, ñēw na ngir far alxuma njàqare mi. Moom ñēw na ngir joxe dimbaliku ak ñi ñu tànn, waaye ñu dafaa jaaxle ndax njàqare bu jóg ci yēgle gu amul mat.

Nu wax nanu ba noppi ne, ndaw Yàlla Yowaana, Esekiyel ak Yereimiya ñoom ñépp dañu leen wone ni ñuy lekk téere bu tuuti bi neex ni lemm ci gémmin. Am na wuute gu am njariñ bu ñu bëgg a wone ci diggante ñetti yonent yooyu, te loolu lu bari ñuy rēcc.

Esekiyel jëfandikoo ngir leeral ñi lekk téere bu ndaw ba, te ñu dénk leen njëfandikoo ak benn xebaar ngir yóbbu ko ci kanamu kër gu Yàlla, gi wéy ci ñaareel yoon. Esekiyel di firndeel ne téere bi ñu lekk mooy xamle liggéey bi war a am gannaaw loolu. Moo di jëfandikukat xebaar bi ñu joxoon askan wu Yàlla tannoos ca njëkk. Xebaaram mooy li ñuy ñàkkale askan wu Yàlla tannoos woon ca njëkk, di leen boole ci ay mbagg yu ñu jagleel safara. Ci ñeenti sàppali Yuuxanaa, Yeesu moo xamle njariñu liggéeyu Esekiyel.

Fàttalikuleen baat bi ma leen waxoon ne, jaam du gën a mǎgg boroomam. Su ñu ma fitnaale, dinañu leen fitnaal itam; su ñu sàmm sama kàddu, dinañu sàmm seen kàddu itam. Waaye loolu lépp dinañu ko def ci yéen ngir sama tur, ndaxte xamuñu ki ma yónni. Su ma ñēwuloon, wax ak ñoom, duñu am bàkkaar; waaye léegi amuñu pexe ngir sutura seen bàkkaar. Ku ma bañ, bañ na itam Sama Baay. Su ma defuloon ci seen biir jëf yi kenn deful muk, duñu am bàkkaar; waaye léegi gis nañu te bañ nun, man ak Sama Baay. Waaye loolu am na ngir baat biñu bind ci seen yoon mat, ne: “Bañ nañu ma rekk ci lu amul sabab.” Waaye bu dëfëndikat bi ñēwee, bi ma leen di yónnee jógé ci Baay bi, mooy Xelum dēgg gi, miy jógé ci Baay bi, mooy seedeel ci man. John 15:20–26.

Liggéeyu Ezekiyeel, mi tàmbalee ba mu lekk teer bi, dafay teewal yégle bu ñuy bañ; waaye bañ ga mooy firnde ne dañoo bañ Yàlla te feesal nañu ba noppi seen kaasu waxtu yi ñu leen joxoon ngir seetaan.

Noonu ma ne ma: “Yaw doom, dama lay yónni ci ñi Israayil, ci xeet wu dégluul, bi ma weddi; ñoom ak seen baay ya tooñ nañu ma ba tey jii. Ndaxte ñoom ay doom yu ñaaw te xol bu dēgër lañu am. Maa ngi lay yónni ci ñoom; te dangay ne leen: Nii la Boroom bi Yàlla waxe. Te ñoom, muy dēgg walla muy bañ dēgg, (ndax kër gu weddi lañu,) dinañu xam ne ab yonent nekk na ci seen biir.” Esekiel 2:3–5.

Liggéeyu Esekiyel nekkoonoon na seede ci kaw nit ñi bokkoon ci kóllère gu njëkk ga; ni Kirist itam nekkoon ak Yawut yi di werante, noonu itam yégleem Esekiyel mooy bataaxalu waarsuwaay bu mujj bi, buy boole nit ñi bokkoon ci kóllère gu njëkk ga ni dugub gu bon gu ñu tēj ci benn mat, ñu dogalal ko safara njàqare ba.

«Noonu ma gis malaaka bu ñetteel ba. Malaaka mi ma àndal ne ma: “Ay mbir yu tiit la ay liggéeyam. Lu yombul a metti la ndigalëm. Moom mooy malaaka miy tànn dugub ji ci digganteem ak ñax mu mel ni moom, te muy tëj, walla muy boole, dugub ji ngir dencukaay baag yi ci asamaan. Mbir yii war nañoo jàpp xel mépp, te jàpp yitte woole.”» Early Writings, 118.

Liggéey gi ñu melale ak lekk téere bu ndaw bi dafay tàmbali bi malaaka bu mag ba wàccee, yore téere bu ndaw ci loxoom. Ci jaar-jaaru malaaka bu jëkk ba, loolu amoon na 11 ut 1840, te ci jaar-jaaru malaaka bu ñetteel ba, loolu am na 11 sèptàmba 2001. Ñaari bés yooyu ñépp dañuy tegtal matug waxi Yàlla yu jëm ci moom-Islaam bu ñaareelu musiba bi walla Islaam bu ñetteelu musiba bi, ku nekk ci anam wi mu yam. Looloo tax Isaya ci saar fukki ñaar, bi muy melal jafe-jafe bi ci xur wi vision bi ngir Filadelfiyaankat yi ak Lawodise yi, mu xamle ne Lawodise yi—ñoom ñi doon askan wi ñu tànn ci Protestantisma ci 1840 ak Adventisma, ñi doon askan wi ñu tànn ci 2001—“dëjjoon nañu leen ak ñi di sànni xibaar.” Ñi di sànni xibaar ci waxi Yàlla yi nekk ci Biibël mooy Islaam, te bi visionu Islaam matee ci 1840 ak ci 2001, ñi nekkoon askan wi ñu tànn ca njëlbeén bi bañ nañu waxi Yàlla wi jëm ci Islaam, ni ko ña ñu melale ak Esékiel waxe. Foofa lañu nekkoon, te booba lañu leen lëjje ci naxar yi. Liggéeyu Esékiel mooy dindi “mbubb” mi sëmbe “seen bàkkaar,” mi Yeesu melale ak bañ Yàlla.

Yëngu xel gi buumi gis-gis bi. Lu tax nga léegi, ba nga yépp yéeg ci kaw kër yi? Yow dëkk bu fees ak coow, dëkk bu jaxasoo, dëkk bu bég: sa ñi ñu rey, du jaasi lañu leen rey, te deewuñu ci xare. Say kilifay yépp dawandoo nañu, ñu tëj leen ak fittkat yi: ñépp ñi ñu fekk ci yaw, ñoom it ñu tëj leen benn, te daw nañu jóge fu sori. Isaiah 22:1–3.

Yàlla nekkoon ak xale bi [Ismayil]; mu màgg, dëkk ci màndiñ, te doon kuy sànni bant. Génèse 21:20.

Fu amul gis-gis, nit ñi di réer; waaye ki sàmm yoonu Yàlla, ku barkeel la. Kàddu yu xel 29:18.

Yeremi mooy nañu teewal ñi lekk téere bi ba malaaka bu mag bi wàccee, mi waroon leerel suuf si ak ndamam, waaye ñu daj jàq ak njàqare bi yokkute gi 1843 bi jural. Yeremi, ci anam gu yonent, seetlu na ndax Yàlla fenn na. Jëfandikooku boobu boole na Yeremi ak Abakuk ñaar.

Dinaa taxaw ci sama wottu, te samp ma ci kaw kër gu kawe gi, di xool ngir gis li mu ma wax, ak li ma war a tontu bu ma yeddalee. Noonu Boroom bi tontu ma ne ma: Bindal peeñ mi, te leeraale ko bu baax ci alluwa yi, ngir ki koy jàng mën a daw ak moom. Ndaxte peeñ mi am na jamono ju ñu ko dogal tegg, waaye ci mujjam dina wax te du fen; su yàggul sax, xaar ko, ndaxte dina ñëw ak wér, du yàgg. Xoolal, ki xelum rey te réykat, du jub ci moom; waaye aji-jàmm ji dina dund ci ngëmam. Habakkuk 2:1–4.

Ñu jëfandikoo Yowaana ngir mu mel ni ñi mas a xam neexxe gi ak naqaru yéemal gi, te muy tegtal mboolem jaar-jaaru fan wa 11 Awu 1840 ba ci 22 Oktoobar 1844.

Noonu ma demsi malaaka ma, ne ko ko: “May ma téere bu ndaw bi.” Mu ne ma: “Jël ko te lekk ko; dina wex sa biir, waaye ci sa gëmmin dina neex ni lew.” Noonu ma jële téere bu ndaw ba ci loxo malaaka ma, lekk ko; te mu neex ci sama gëmmin ni lew: waaye bu ma ko lekee rekk, sama biir wex. Peeñu Yàlla 10:9, 10.

Esekiyel dafay wone liggéeyu jottali waxu yonent bi di tëj askan wi Yàlla daan tànn bu jëkk, te ginnaaw loolu malaaka mi wàcce 11 ut 1840 ak 11 sàttumbar 2001 moo ko tàmbalee.

Waaye yaw doomu nit ki, déggal li ma lay wax; bu fekke ne yow it dangay weddi ni kër ga weddi. Ubbi sa gémmin, te lekk li ma lay jox. Bi ma xooloon nag, gis naa loxo buy ñew ci man; te xoolal, ab téere bu ñu wër wasin moo nekk ci biiram. Mu lal ko ci sama kanam; te bindoon nañu ci biir ak ci bitti; te li ñu ci bindoon mooy jooy, ak naqar, ak musiba. Te mu ne ma: Doomu nit ki, lekkal li nga gis; lekkal wasin wii, te dem wax ak kër Israyil. Noonu ma ubbee sama gémmin, mu tax ma lekk wasin wa. Te mu ne ma: Doomu nit ki, may sa biir mu lekk, te feesal sa dënn ak wasin wii ma lay jox. Noonu ma ko lekk; te neexoon na ci sama gémmin ni lemm bu neex. Ezekiel 2:8–3:3.

Yeremi mooy wiir jaar-jaaru 11 ut 1840 ba taxaw ci kanam waxtu yu jëkk yi bu jiitu Woote gu Digg-bi.

Baat yi gis nañu ko, te lekk naa leen; te sa kàddu doon na ma mbégte ak bannexu sama xol; ndaxte tudd naa ci sa tur, Yàlla Boroom mbooloom xarekat yi. Waxuma toog ci mbooloo ñi di ñaawal, te béguma ak ñoom; sama bopp laa toog, ndax sa loxo, ndaxte feesal nga ma ak mer. Lu tax sama metit sax ba fàww, te sama gaañu jogeewul, ba bëggul a wér? Ndax dangaa nekk ci man mel ni ki di fen, ak ni ndox yi di wow, yu amul sutura? Moo tax Boroom bi ne nii: Su fekke nga dellu, dinaa la delloo, te dinga taxaw sama kanam; te su fekke nga génne lu wert ci lu yàqu, dinga mel ni sama gémmin; ñoom dañuy dellu ci yaw, waaye yaw bul dellu ci ñoom. Te dinaa la defal nit ñi miir xonq bu rëy bu ñu takk; dinañu la xeex, waaye duñu la man; ndaxte maa ngi ànd ak yaw ngir musal la te rawati la, la Boroom bi wax. Te dinaa la musal ci loxoy ña bon, te jotli la ci loxoy ñi tiis. Yeremiya 15:16–21.

Yeremi dafa sunu jaar-jaarii tey bataaxal bi nu nekk léegi. Bataaxal bu xew ci jamono jii mooy bataaxalu Woote gu Digganteek Guddi gi, buy yokkute ndànk-ndànk ci fanaan booba bi askanu Yàlla, ñi Yeremi di tektal, “fees” nañu ak “mer mu metti,” te ñuy xalaat ne seen “metit” dafa wara doon “bu sax ba fàww,” te seen “gaaw” “du faj mukk,” gaaw gu dul fajees mukk. Tàqale nañu seen bopp ak “mbooloom ñiy ñaawal.” Léegi, “béguwuñu” ni ñu daan bégue woon ba njëkk bi ñu lekk téere bi, ba doon “mbégtéem seen xol.”

Waaye am na ndigël ñeel ñi nekk ci xalis boobu. “Bu ngeen dellu” te itam “bu ngeen génne lu wertu bi ci lu bon bi,” kon Yàlla dina dellusi ci ñoom. Ci làkku Ebrë, wax ji ne “dinaa la delloo” ci xët wi dafay tekki ne Yàlla dina dellusi ci ñoom, su ñoom delloo ci Moom.

Kon nag seen Yàlla nag. Taxawalleen ci kanam Seytaane, te dina daw bàyyi leen. Jegeleen Yàlla, te moom itam dina jege ci yéen. Sellal-leen seeni loxo, yéen bàkkaarkat yi; te setal-leen seeni xol, yéen ñaari xel yi. Sonnleen, mettileen, te jooy; na seeni ree moo soppi ay naqar, te seeni mbégte mu soppi ay tiis. Toroxal-leen seen bopp ci kanam Boroom bi, te dina leen yékkati. Jacques 4:7–10.

Su ñu jege Yàlla, moom it dina jege leen. Su ñu defe yooyu, kon dinañu “taxaw ci kanam” Boroom bi te dinañu doon “gémmin” Yàlla. Te itam mu jàngal Yeremiya (nun) ne dina def ay nitam “tata bu xonq bu ñu wërsëg” ngir ñi “ñaaw”, te gannaaw loolu ñi “tiit” dinañu indi xare ci ñi Yeremiya

di tektale. Ñi “ñaaw” ñoo di melokaanu Daniyel ci jigéen yu ñàkk xel yi ci Macë. Ñi “tiit” di tektale booloo bi ñett-fänn bu Babilon bu jamono jii ci jamono yoonu Dibeer bi.

Seeni ñatti yonent yépp jëm nañu ci benn jaar-jaari taarix, waaye dañuy wax ci ñetti wàllu yu wuute ci benn jaar-jaari taarix boobu. Yereimi moo tegtal ñi aji jëkk a dajale woon ak jàq bu njëkk bi, waaye jotegunu woon bëggu yoon wi ñuy wax Mbëggeel Guddi. Fii la nu nekkoon dale ci 18 Sulet 2020. Laaj bi mooy ndax danuy dellu. Su nu delloo, dinañu “wax” ngir Boroom bi ci waxtu wi États-Unis di “wax” ni ab njàngat.

Jaar-jaayu yi Yarami bi di leeral mooy sunu jaar-jaayu tey, te mooy itam jaar-jaay bi ñu tegtal ci ñetti màndarga yu nëbbu yi nekk ci biir juróom-ñaar ñaax yi. Mooy itam jaar-jaay bi passage bi nekk ci Yowaana ñu teg ci anam gu wax ci kanam, ndax li ñetti sarax yi nekk ci Yowaana di jëfandikoo mooy liggéeyu Xelum Sell mi ci di dëfal Yarami, mi ngay laaj ndax dafa gëmoon fen, ak ndax bataaxal bi mosoon neex lool, mooy ndox yu wéy.

Kon Yereimi moom dafay tegtal jaar-jaaru téere bi tambalee ci 11 Suletaanbar 2001 ba 18 Sulet 2020, ba fan woowu la waxtu biir gi tambalee, ni ko ñetti fan ak genn-wàll yu misaal di tektalee gannaaw ga. Bu ma waxee “yu misaal,” duma jublu ci ab yëgle waxtu. Li may wax mooy ne 18 Sulet 2020 moo doon fan wi ñaari seede yi, muy Biibël bi ak Xel mu Kàddug Yëgle bi, dee, te seen yaram yu dee bàyyi leen ci mbedd mi diirub ñetti fan ak genn-wàll ci Peeñu Yowaana fukki benn.

Te dinaa may ci sama ñaari seede yi kàttan, te dinañu wax Yonent bi diirub junni ak ñaar tééméer ak juróom-benn-fukk fan ak juróom-ñett-fukk, sol yére waay. Ñoom ñoo di ñaari garab yu oliw ya ak ñaari làmp yi taxaw ci kanam Yàlla mi moom suuf si. Su kenn bëggee leen lor, safara day génñ ci seen gémmin, lekk seen noon yi; te su kenn bëggee leen lor, noonu la wara dee. Ñii am nañu sañ-sañu tēj asamaan, ngir mu bañ a taw ci fan yi ñuy waxe Yonent bi; te am nañu it sañ-sañ ci kaw ndox yi ngir soppi leen deret, ak ngir dóor suuf si ak mboolem musiba, saa su nekk ba ñu ko bëggee. Te bu ñu xepee seen seede, rab wi yéegge ci kàngaay gu xóotul gi dina xare ak ñoom, daan leen, ba noppi rey leen. Te seen yaram yu dee dina nekk ci mbeddum dëkk bu mag bi, bi ñuy tudde ci xelam Sodoom ak Misra, fa ñu daajoon it sunu Boroom ci bant. Te ñenn ci xeet yi ak bokk-naaskat yi ak làkk yi ak réew yi dinañu gis seen yaram yu dee diirub ñetti fan ak genn-wàll, te duñu may seen yaram yu dee ñu denc leen ci bàmmeele yi. Te ñi dëkk ci kaw suuf si dinañu bég ci seen kaw, mbégtéel, di yónnee ndaw ci seen diggante; ndaxte ñaari yonent yii sonal nañu woon ñi dëkk ci kaw suuf si. Peeñu Yowaana 11:3–10.

Seede bi xalis Yereimi xalisam moom mi ngi nekk gannaaw njàqare bi, waaye bala Yuuxu Guddi gi. Waroon na Yereimi dellusi ngir mu mana doon baatub yégleb Yuuxu Guddi gi. Loolu mooy sunu xalis tey. Te itam mooy wetu taariix bi ci ñeenti sarax yi nekk ci Yowaana yi nu ngiy seetlu, te itam mooy taariix bi ñu teewal ci biir taariix bu nëbbu bi nekk ci juróom-ñaari dënn yu bare yi.

Bu nu xoolee leer gi jëfandikoo ak “Wóolukat bi” ci seedeel Yowaana bu ñeenti sàr, danuy gis firnde yu bare ngir nangu ne nettali bi jëm na ci 18 Sulet 2020, naqar ak waxtu yeb, bataaxal bu Yuuxu Digg-biir guddi bi miñeesul, ak àtte biy ñëw bu yoonu Dibeer bi. Sàr yi dañuy tabax ci kaw tēralin gu yonent gu jaar ci jaar-jaare bu nëbbu.

Bu nu war a nekk ni gémminu Yàlla ci jafe-jafe bu ëpp a jege di ñëw, sunu liggéey léegi mooy “tàggat lu wert ci lu bon,” walla ni Jacques waxe ci benn liggéey boobu, war nanu “setal” sunuy “loxo, yéen bàkkaarkat yi; te sellal seen xol, yéen ñaari xel yi. Nangeen sonn, di naqar, di jooy: na seen ree moytu sàcc, te seen mbégte daldi soppeeku metit. Wóoral leen seen bopp ci kanamug Boroom bi, te mooy leen yékkati” ni ràññee ci jamono bu yàggul dara.

Te dina samp ay taxaw benn ràññeeñ ngir xeeti àddina yi, te dina dajale ñi ñu gëna génne ci Israyel, te boole ñi tasaaroo ci Yuda jógé ci ñeenti weti suuf si. Esayi 11:12.

Dina jeexal ci ñaari téere yooyu ñent dina jeex ci bind bi di ñëw.